

Folyamatos fogászati inspekció

Szegeden egy lépéssel ismét tovább javult az egészségügyi ellátás. Ismeretes, hogy folyamatos fogászati inspekció nem volt eddig az SZTK-biztosítottak számára. A Párizsi körúton az általános éjszakai orvosi ügyelet mellett néhány órás fogászati inspekció ugyan volt, de csak átmeneti megoldásként. E tekintetben a minden igényt kielégítő folyamatos fogászati inspekció létrehozását szorgalmazta dr. Dudás Béla főorvos, a Szeged m. j. városi tanács egészségügyi osztályának vezetője.

Végül a Szegedi Orvostudományi Egyetem Fog- és Szájbetegségek Klinikáján nyílt erre lehetőség, amelyet az utóbbi években bővítettek, berendezését korszerű-

sították. Dr. Tóth Károly egyetemi tanár, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora, aki egyben a Szeged m. j. városi stomatológus főorvosa és dr. Bódis Lajos, a városi kórház igazgató-főorvosa együttesen kidolgozták az állandó fogászati inspekció rendjét.

Március 1-től kezdve a szegedi SZTK-biztosítottaknak és hozzátartozóiknak ügyeleti szolgálatot tart fenn a Lenin körúton a Fog- és Szájbetegségek Klinikája. Az inspekciós ellátás rendje: minden munkanapon este fél 8-tól másnap reggel fél 8-ig. Ünnepek és munkaszüneti napokon az ellátást nem fejezik be reggel, hanem tovább folytatják a következő munkanap reggeléig.

Új tudományos szakosztály

A Közlekedéstudományi Egyesület szegedi területi szervezete tegnap, kedden délelőtt ülést tartott Szegeden, a Postás Művelődési Otthonban és közel háromszáz résztvevő közreműködésével megalakították az egyesület postai és távközlési szakosztályát.

A szakosztály elnökévé Fodor Istvánt, a szegedi Posta-igazgatóság vezetőjét, titkárává pedig Kopasz Flóriánt, a postai osztályvezetőt választották. A tudományos szakosztály kebelében forgalmi és műszaki csoportot is létrehoztak.

A Zenebarátok Miskolcon

Hétfőn este a miskolci Déryné Színházban a Szegedi Zenebarátok Kórusa nagy sikerrel működött közre a miskolci szimfonikus zenekar Beethoven-hangversenyén.

Mura Péter, a zenekar fiatal, ambíciós vezető karnagya vezényelt.

Az est első felében a Prometheus-nyitány és a hangversenyeken ritkán szereplő, zenekarra, kórusra és zongoraszólóra írt Ábrándot, a művészet megváltó, teremfő hatalmáról zengő valómást hallhattuk korrekten előadásban. A műsor második része a IX. szimfónia volt. A sikerben a miskolci zenekar, a dirigens és a szegedi énekkar mellett méltán osztoztak a szolisták: Barlay Zsuzsa, Sudlik Mária, Tarnay Gyula és Dene József.

A Zenebarátok miskolci sikere — akár a két évvel előbbi Erkel színházi János passio — fájdalmasan emlékeztet arra, mennyire kellene Szegeden is a színházi koncerteken „hangszóródást” gátló „szekrény”. Hiánya már évek óta fosztja meg a kórust az igazán sikeres szereplés egyik legfontosabb feltételétől.

Cs. F.

Mindnyájunk portáján...

Alig néhány nappal ezelőtt írtunk a KÖJÁL tapasztalatai alapján Szeged tisztaságának helyzetéről, s nyomban több olvasónk fűzött hozzá észrevételt. Egyesek csak a lakóhelyükön szerzett közvetlen tapasztalataikat, magyarán: panaszait vetették papírra, mások tanácsokat is adtak, a maguk módján igyekeztek segíteni a bajon. Csúpan a legilletékesebb, a Városgazdálkodási Vállalat nem hallatta még hangját az ügyben.

Vajon miért nem? Okát találgatni teljesen felesleges, de az kétségtelen, hogy a legnehezebb helyzetben ők vannak: nekik kell „hivatalból” gondoskodni a rendről, tisztaságról. S hogy erre alig-alig képesek, azt mi tudjuk, a város lakói. Ezért van kétszeresen is igaz H. D. olvasónknak, amikor ezt írja: „A város tisztaságának mindannyiunk ügyének kellene lennie. Az eldobált szemét: rendtelenség. Ha csak a közterületek elpiszkolódását vesszük figyelembe, s a lakóházakét elhagyjuk, akkor is szomorúan kell megállapítani, hogy igen sok a tudatos rendellen ember, aki szinte virtust csinál a piszok és szemét szaporításából.”

Mintha csak illusztrálni akarta volna ezt a megállapítást Kovács István Odessza-lakóegyei olvasónk, amikor így ír: „A lakóegyed házai között levő gyepet beborítják a zanaszét hajigált papírfoszlányok. Undorodunk kinézni az ablakon, olyan elhanyagolt, szemetes a környék. Legalább a házfelügyelőnek adnának egy gereblyét és utasítást, hogy időnként takarítson össze. Nem is lenne olyan nagy munka!”

Folytatva H. D. levelét: „A szemétyűjtő ládikákat jó részt letörték, ismeretlen tettesek...” A jóindulatú emberek sajátmaguknak rendesek, őket nem kell meggyőzni, a notórius szemétdöleket meg aligha lehet. Sajnos régóta nem láttam sem utcáinkon, sem köztereinken rendőrt vagy parkőrt, aki lefűltte, megbüntette volna a szemétdöleket. Az is kifogásolható, hogy különösképp az élelmiszerboltok előtt sok a szemét. Ezért az üzletvezetőt kellene feltétlenül felelősségre vonni.”

Talán elég is ennyi az idézetekből! Summázva olvasóink véleményét: az eddig intenzívebben kellene harcolni a város tisztaságáért. Ennek egyik módja, hogy a városgazdálkodás és az IKV szigorúbban ügyeljen arra, hogy dolgozói miként tevékenykednek: nemcsak az utcáseprők, a locsolók, a házfelügyelők, hanem az ezzel megbízott, a munkát szétosztó tisztviselők is. A másik: ha kell, büntetéssel is akadályozzák meg az erre hivatott hatóságok, hogy az utcán valaki is eldobáljon szemetet.

Régi tapasztalat, hogy ilyenkor tavasz előtt a legporosabb, legpiszkosabb Szeged. A havas, esős napok maradványaként rengeteg sár, por rakódott le még az aszfaltos utakra is. Az idén azonban mintha a „szokásosnál” is több lenne belőle, ezért is érthető olvasóink érzékeny reagálása minden olyan szóra, cselekedetre vagy kötelességmulasztásra, ami a város köztisztaságával kapcsolatos.

Érdemes odafigyelni véleményükre!

F. K.

Kettős fesztivál

Szegeden rendezik első ízben közösen a kamarazene országos szakközépiskolai és zeneiskolai fesztiválját. A Szeged m. j. városi tanács vb művelődésügyi osztálya irányításával előkészítő bizottság tevékenykedik az április 6—7—8-án sorra kerülő XI. Országos Zeneiskolai Kamarazenei Fesztivál, valamint a 9—10-én ezt követő III. Országos Szakközépiskolai Kamarazenei Fesztivál szervezésén, programjának összeállításán. Hat művészeti szakközépiskola — két fővárosi, a debreceni, a pécsi, a győri, a miskolci — közel száz tanulója mellett mintegy 50 zeneiskola küldi el több mint 200 növendékét Szegedre.

Természetesen a házigazda szegedi Tömörkény István gimnázium és művészeti szakközépiskola zeneművészeti tagozata, valamint a Liszt Ferenc Zeneiskola tanulói is fellépnek a nagyszabásúnak ígérkező kettős fesztiválon.

Szembekötődsi Pedagógus-túlórák egy vizsgálat tükrében

A napirendi pontok közül kiváltképp élénk, heves vitát váltott ki tegnap a Pedagógusok Szakszervezete Csongrád megyei bizottságának értekezletén a szegedi oktatási ügyi dolgozók túlmunkájáról és helyettesítéseiről szóló beszámoló. A Pedagógusok Szakszervezete Szeged városi bizottságának tavaly novemberi felmérése nyomán kiderült, olyan iskola is volt a városban, ahol — a szocialista erkölccsel szembekötődsit játszva — egyetlen pedagógus 2928 forint, más helyen 2334 forint alapbért felül díjaztattak a vizsgálat.

Aránytalanságok

Az egyik precedens technikumban, a másik általános iskolában történt. A szakminisztériumokhoz tartozó technikumok vonatkozásában egyelőre az is bizonytalan, vajon a legszembeszökőbb példát érte-e tetten a vizsgálat. A

Számokkal játszva

Az általános iskolákban azonban nem. Az itt készített „tabula rasa” egyébként megállapította: a három kerületben összesítve 193 nevelő 1680 túlórában 30 ezer 374 forintot, 194 helyettesítő pedagógus 858 túlórában 13 ezer 737 forintot kapott. A számokkal játszadozva — az óriási túlórázások láttán — az is elgondolkodtató, hogy egyébként Szeged pedagógus apparátusa tudomásunk szerint zsúfolt, túltelített. Persze a túlórázások javarésze rövidebb időre, napokra, néhány hétre szól, gyakran spontán alakul, s a pillanatnyilag állástalan szegedi tanárokon, tanítókon ez nem segít.

További vizsgálat

Szót is emeltek a szegedi szakszervezeti székházban tartott értekezleten, ahol a Pedagógusok Szakszervezete Csongrád megyei bizottsága az új mechanizmussal kapcsolatos feladatokat, munkamódszereket vitatta meg. A tanácskozás — melyen egyebek között Forgó Pál, a megyei pártbizottság munkatársa és Boros Ferenc, a Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetőségének munkatársa is felszólalt — tapasztalatsere jellegű volt, hiszen eljötték Szabolcs-Szatmár és Somogy megye pedagógus szakszervezetének titkárai, egyéb tisztségviselői is. A túlórázásokkal és helyettesítésekkel kapcsolatos problémákat egyébként tovább vizsgálják.

Filmeseink Belgrádban

Hétfőtől magyar filmművész küldöttség — Máriássy Félix rendező, Illés György operatőr és Bíró Yvette filmkritikus — tartózkodik Jugoszláviában. A Jugoszláv Filmművészek Szövetsége hétfőn este a küldöttség látogatása alkalmából Belgrádban filmesek, kritikusok és a kulturális élet más képviselőinek jelenlétében bemutatta a Tízezer nap című magyar filmet. A bemutatót részt vett Marjai József, hazánk belgrádi nagykövete is.

Új magyar grafikák a Nemzeti Galériában

Csak közhellyel lehet kezdeni: grafikai nagyhatalom vagyunk!

Tudtuk ezt eddig is, hiszen a különféle tárlatok rajzanyaga jól példázta grafikusaink nem mindennapi tehetségét, s a miskolci bienálék is mindig hatásos érvnek bizonyultak, mégis, a Nemzeti Galéria szombaton megnyílt, Mai magyar grafika című kiállítása a felfedezés, a ráismerés örömeivel hat.

Negyvenöt művész munkái sorakoznak a Galéria földszinti termeiben, s a kiállított többszáz lap szinte kivétel nélkül a műfaj remekének nevezhető.

Honnan ez a tömegesen jelentkező tehetség, honnan ez a százele hangszerezen szóló, mégis egy dallamot játszó hang?

Aligha tudná ezt valaki megmagyarázni. Mégis, ha az egyetemes siker okait kutatjuk, feltétlenül hivatkozni kell a tehetségében most kiteljesedő 35—40 éves korosztály olyan grafikai nagymesterére, mint Barcsay Jenő, aki valóban világszínvonalon „oktatta” s oktatja a rajztudományt, s éppígy meg kell említeni egy sem tehetség, sem hatása szerint nem kellőképpen méltányolt művészt, Koffán Károlyt, aki több éven át a kiállító grafikusok nem kis csapatának

„edzője” volt — mint azt nagyon találóan írta egy vele foglalkozó újságcikk.

A Barcsay- és a Koffán-tanítványok kiállításának is nevezhetnénk tehát a Galéria tárlatát — ám ez a minősítés mégis megtévesztő lenne, már csak azért is, mert már régen nem „tanítványokról” van szó: iskolateremtő mestereknek is joggal nevezhetjük a kiállítók többségét.

Mert nem iskolateremtő művész-e például Kondor Béla, akinek rajzlatomásai már annyi országban keltették feltűnést és arattak megérdemelt sikert, vagy — hogy egy másik végletre hivatkozzunk — nem egyedülálló, senkiéhez sem hasonlítható művészet-e Gross Arnoldé, akinek virágfejes, emberkörös rajzai, legutóbb éppen Indiában szereztek elismerést a mai magyar grafikának.

Kondor Béla, Gross Arnold! A két véglet között még nagyon tág a skála. Újságokból, plakátokról, könyvek lapjairól ki ne ismerné például Reich Károly, Würtz Ádám, Kass János, Pásztor Gábor, Kass Endre, Stettner Béla, Felédy Gyula művészetét, ki ne látta volna már első pillantásra azonnal felismerhető, karakteres rajzaikat.

Grafikusaink sokszor és sokféle formában találkoznak a közönséggel — ez örvendetes, munkára inspiráló tény. De épp ilyen örvendetes tény az is, hogy művészeink közül éppen a grafikusok tartják a legelevenebb kapcsolatot más országok művészetével, a leggyorsabban felismerve

és feldolgozva minden felismerés és feldolgozásra alkalmas értéket.

Tájékozottak, mozgékonyak grafikusaink, s minden bizonynyal ez a magasrendű tájékozottság őrzi meg őket attól, hogy rövid életű divatok követőivé váljanak. Aki csak távolról kíséri figyelemmel fejlődésüket, az is láthatja, hogy milyen ritka a látványos hangváltás grafikánkban, milyen ritka a más művészeti ágak művelőinek körében oly gyakran tapasztalható „ütközés”. Grafikusaink erős művészegyeniségek módjára mennek a maguk útján — ki-ki saját eszközeit csiszolgatva. Hogy a sok irányba vivő út mégsem olyan egymástól távol eső célok felé halad? Ez megintcsak a művészek jórelemben vett „intelligenciája” magyarázza. Valamennyien tudják: a legégyetemesebb téma feldolgozásánál is csak javukra lehet a hagyományok tisztelete, csak erősítheti őket a nemzeti jegy. Ezért korszerűek, ezért lehet könnyen „világzám” szinte valamennyi!

S ezért út ki a tárlat egyetemes anyagából a fiatal Lakner László néhány lapja. Ő ugyanis más úton akar modern lenni. Motivumait egy modoros gesztussal a szürrealizmus kozmikus rendtelenségébe dobja, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy látványosan felrázzon, megdöbentsen. Nem ráz fel, nem döbent meg. Csak tiltakozásra készít. Az efféle divatkergetés elleni tiltakozásra. A rajzai társaságában függő rajzok jogosítanak fel erre.

Akác László

Tápéi véradók

Soha még ilyen véradó nap nem volt Tápén, mint a tegnapi. Délután 3 óráig 112 jelentkezőt vezettek be a „nagykonyvba” és még egyre jöttek az újabb véradók a MAHART hajójavitó telephérl, a háziipari szövetkezetből és különösen sokan a Tiszatáj Termelőszövetkezetből. Lehetséges, hogy a nap sikeréhez volt valami köze a távoli országokból érkezett vendégorvosoknak.

Somogyi Károlyné

Szerda, 1968. február 28.

DEL-MAGYARORSZAG 5